การพัฒนาทักษะการฟังและทักษะการพูด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กระบวนการสุนทรียสนทนา

The Development Listening and Speaking Skill of Grade 8 Students through the Dialogue

พระปลัดศรายุทธ ธีรปญฺโญ (ดีนาน)[1] / นนทิยา จันทร์เนตร์[2] / สิรินาถ จงกลกลาง[3]

Phrapalad Sarayut Thirapanyo (Deenan)[1] / Nontiya Channate[2] / Sirinat Jongkonklang[3]

[1]นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา นครราชสีมา 30000, ประเทศไทย

[1]Post Graduate Student in Thai Language Program, Faculty of Education, Nakhon Ratchasima Rajabhat University, Nakhon Ratchasima 30000, Thailand

[2]สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา นครราชสีมา 30000, ประเทศไทย

[2]Thai Language Program, Faculty of Humanities and Social Sciences, Nakhon Ratchasima Rajabhat University, Nakhon Ratchasima 30000, Thailand

[3]สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา นครราชสีมา 30000, ประเทศไทย

[3]Cutticulum and Instruction Program, Faculty of Education, Nakhon Ratchasima Rajabhat University, Nakhon Ratchasima 30000, Thailand

Corresponding author. Email:sarayut7003@gmail.com

Received: November 9, 2021
Revised: December 20, 2021
Accepted: February 10,2022

Abstract

The purposes of this research were 1) to compare the listening and speaking skills of grade 8 students before and after learning through the dialogue 2) to compare the listening and speaking skills of grade 8 students after learning through the dialogue with the 70 percent accuracy criterion. The samples were 5 novices studying in grade 8 in one class at Phra Pariyattitham Yoieprasat Witthaya School, Nong Ki District, Buri Ram Province,

under the National Office of Buddhism. They were selected using cluster random sampling. The research instruments consisted of lesson plans and Thai listening and speaking test. The data was analyzed by statistics such as percentage, mean ($\overline{X}$), standard deviation, (S.D.) and t-test. The conclusions of the study were as follows: 1) Listening and speaking skills of grade 8 students after learning through the dialogue were higher than the skills before learning through the dialogue, with statistical significance at .05 level. 2) Listening and speaking skills of grade 8 students' after learning through the dialogue were higher than the 70% criterion with statistical significance at .05 level.

Keywords: Dialogue, Listening skill, Speaking skill

บทคัดย่อ

บทความวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบทักษะการฟังและทักษะการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กระบวนการสุนทรียสนทนา ระหว่างก่อนและหลังเรียน และ 2) เปรียบเทียบทักษะการฟังและทักษะการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กระบวนการสุนทรียสนทนา หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 กลุ่มตัวอย่าง คือ สามเณรที่ศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพระปริยัติธรรมเย้ยปราสาทวิทยา อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 5 รูป ได้มาด้วยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดทักษะการฟังและทักษะการพูด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที (t-test for one sample) ผลการศึกษา พบว่า 1) ทักษะการฟังและทักษะการพูด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กระบวนการสุนทรียสนทนา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) ทักษะการฟังและทักษะการพูด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กระบวนการสุนทรียสนทนา หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: กระบวนการสุนทรียสนทนา, ทักษะการฟัง, ทักษะการพูด

บทนำ

ภาษาไทยนับว่าเป็นภาษาประจำชาติที่สำคัญต่อคนไทยทุกคน เป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันล้ำค่าที่บรรพชนได้ช่วยกันสร้างสรรค์ อนุรักษ์ และดำรงไว้ ชาติไทยจึงมีภาษาของตนเอง เพื่อเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร สามารถสื่อความหมายจากบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่ง หรือจากบุคคลไปสู่สังคมอื่น ๆ ทำให้สื่อสารกันได้อย่างง่ายดาย แม้จะอยู่ในสถานที่ไกลกัน หรือระยะเวลาที่ห่างกัน จึงนับได้ว่าภาษาไทยเป็นวัฒนธรรม และเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ช่วยให้วัฒนธรรมด้านอื่น ๆ เจริญงอกงามโดยการอาศัยภาษา เป็นเครื่องมือในการบันทึกและการถ่ายทอด ทำให้ชาติดำรงเป็นปึกแผ่นอยู่ได้ มีความ

รักและความสามัคคี เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (Chanpen, 2014, p. 9) ด้วยความสำคัญของภาษาไทย จึงกำหนดไว้ให้เรียนในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประกอบด้วย 5 สาระ ได้แก่ การอ่าน การเขียน การฟัง การดูและการพูด หลักการใช้ภาษา และวรรณคดีและวรรณกรรม เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดการเรียนรู้ ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยเฉพาะสาระที่ 3 สาระการฟัง การดู และการพูด ถือเป็นสาระการเรียนรู้ในระดับต้น ๆ ที่ต้องพัฒนาให้กับผู้เรียน ทั้งนี้จะเกี่ยวข้องกับความสามารถเลือกฟัง และดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิดและความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์ (Ministry of Education, 2009, pp. 2-3)

ทักษะการฟัง เป็นทักษะการรับสารที่ประกอบด้วยผู้ส่งสาร ตัวสารและผู้รับสาร โดยผู้รับสารต้องประมวลข้อมูลที่ได้รับผ่านการใช้ความรู้เดิม และความรู้ทางด้านภาษาการแยกแยะ และเข้าใจสิ่งที่ผู้อื่นพูด ทั้งเข้าใจสำเนียง หรือออกเสียงไวยากรณ์ คำศัพท์ของผู้พูด จับความหมายของเสียงได้อย่างถูกต้อง การฟังจำเป็นที่จะต้องพัฒนา เนื่องจากการฟังมีความสำคัญในการติดต่อสื่อสารให้ประสบผลสำเร็จ ผู้ฟังที่มีประสิทธิภาพจะสามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่ได้จากการฟัง (Sripo, 2007, p. 151) การฟังมีความสำคัญต่อการเรียน ดังที่ Lundsteen (1990, p. 210) กล่าวว่า เป็นการช่วยพัฒนาสู่การเรียนรู้ทักษะประเภทอื่น ๆ ทางภาษา เช่น การพูด การอ่าน และการเขียน ถ้าไม่พัฒนาทักษะการฟังแล้วจะไม่สามารถพัฒนาทักษะอื่น ๆ ได้ เนื่องจากการฟังเป็นการเรียนรู้ภาษา การสะสมความหมายของคำศัพท์ โครงสร้างทางไวยากรณ์ และนำไปสู่การใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ต่อไป ส่วนทักษะการพูด เป็นความชำนาญในการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสังคมตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ต่างฝ่ายต่างมีจุดประสงค์ที่จะสื่อความหมายของตนเอง และต่างฝ่ายต้องตีความสิ่งที่ตนเองได้ฟัง ผู้พูดจะต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารด้วยการพูดที่มีความชัดเจน ตรงประเด็น ครบถ้วน ฟังแล้วเข้าใจและใช้คำพูดได้เหมาะสมกับกาลเทศะ โดยเป็นทักษะที่ค่อย ๆ พัฒนาตามหลักทักษะการฟัง (Sripo, 2007, p. 163) ทั้งนี้ ผู้ที่จะพูดได้อย่างมีประสิทธิภาพต้องสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต้องพูดให้ผู้อื่นเข้าใจ พูดให้เหมาะสมกับสังคมและวัฒนธรรมอีกด้วย ดังนั้น จึงต้องพัฒนาการพูดให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้สื่อสารได้อย่างถูกต้อง (Somprayoon, 1994, p. 98; Sripo, 2007, p. 163)

ทักษะการฟังและทักษะการพูดภาษาไทยถึงแม้กำหนดให้เรียนในหลักสูตร แต่การฟังและการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพระปริยัติธรรมเย็ยปราสาทวิทยา ยังมีปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน โดยปัญหาส่วนหนึ่งสะท้อนจากผลการประเมินการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562 พบว่า ค่าเฉลี่ย ระดับประเทศ เท่ากับ 55.14 ระดับสังกัด เท่ากับ 43.57 ระดับจังหวัด เท่ากับ 54.00 และระดับโรงเรียน เท่ากับ 49.00 ส่วนสาระการฟัง การดูและการพูด พบว่า เท่ากับ 66.67 จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน ซึ่งผลค่าเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้ยังต้องพัฒนาให้สูงเพิ่มขึ้น (National Institute of Educational Testing Service, 2019)

ปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าวจะต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน เนื่องจากเป็นปัญหาทักษะการสื่อสารระดับเริ่มต้น เพื่อนำไปสู่การพัฒนาทักษะการสื่อสารประเภทอื่น ๆ ที่สูงขึ้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาองค์ความรู้จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการฟังและการพูด พบว่า กระบวนการสุนทรียสนทนา

สามารถนำมาใช้จัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการฟังและการพูดได้อย่างเหมาะสม โดยที่ สุนทรียสนทนาเป็นการสนทนากันเป็นกลุ่ม เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ ผู้สนทนารู้สึกตัวตลอดเวลา เพื่อทำความเข้าใจประเด็นที่สนทนาและ ถ่ายทอดความรู้ได้ สุนทรียสนทนาจึงเป็นเครื่องมือทางความคิด การเรียนรู้ร่วมกัน ความเข้าใจระดับลึก (Tacit level) (Pinitjitsamut, 2009, pp. 9-10) การสนทนาแบบสุนทรียสนทนายังเป็นการสนทนาที่เน้นการฟังมากกว่าการพูด ส่วนการพูดจะแตกต่างจากการพูดแบบทั่วไป คือ การพูดที่ผู้ฟังไม่มีการตัดสิน และหาคำตอบทันทีจนกว่าประเด็นนั้น ๆ จะมีคนคัดค้าน หรือสนับสนุนคำพูด ทั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันภายในกลุ่ม เปิดมุมมองและโลกทัศน์ใหม่ ๆ เน้นการกลั่นกรองและแยกแยะเอาความรู้ ความคิดและประสบการณ์ของแต่ละคน เพื่อให้ได้คำตอบที่เฉพาะสู่การประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต (Wangwinyu, 2009, p. 82; Ruerop, 2010, pp. 17-18)

ทั้งนี้ การพัฒนาทักษะการฟังและทักษะการพูดผ่านกระบวนการสุนทรียสนทนามี 3 ขั้นตอน 1) การฟังอย่างละเอียด คือ ให้สมาชิกในวงสนทนาฟังข้อมูลทั้งหมดอย่างตั้งใจและใช้สมาธิมาในการฟัง พยายามฟังเสียงด้วยความตั้งใจทั้งความรู้สึก ความเข้าใจ สีหน้า อารมณ์ อากัปกิริยา การใช้สายตาร่วมกับการสื่อสาร การฟังไม่ตัดสินใด ๆ 2) การไตร่ตรองความคิด คือ การทบทวนความคิดหรือข้อมูลที่ได้รับฟังอย่างตั้งใจ โดยไตร่ตรอง รับรู้สมมติฐาน รับรู้ที่มาของชุดความคิด การไตร่ตรองความคิดจะไม่เน้นความเร็ว แต่ให้เวลาในการคิด เพื่อให้เกิดกระบวนการฟังและพูด และ 3) การนำเสนอความคิด คือ การนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการฟังผ่านการพูดแบบเตรียมข้อมูลอย่างดี เพื่อให้การพูดสื่อสารตรงประเด็นและต่อเนื่อง การฝึกฝนทักษะการพูดผ่านการเล่าเรื่อง การถ่ายทอดประสบการณ์ในวงสนทนาทุกคน (Pinitjitsamut, 2009, pp. 42-56)

จากความเป็นมาและความสำคัญของการเรียนการสอนภาษาไทย ผู้วิจัยจึงสนใจการนำกระบวนการสุนทรียสนทนามาใช้ในการพัฒนาทักษะการฟังและการพูด เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูและผู้สนใจในการนำไปใช้จัดการเรียนรู้ เพื่อให้ทักษะการฟังและทักษะการพูดบรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตรต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการฟังและทักษะการพูด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กระบวนการสุนทรียสนทนา ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการฟังและทักษะการพูด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กระบวนการสุนทรียสนทนา หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้กระบวนการสุนทรียสนทนาตามแนวคิดของ Pinitjitsamut (2009, pp. 42-45) เป็นการสนทนาที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความเข้าใจในวงสนทนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน โดยอาศัยกระบวนการฟังและการพูดอย่างตั้งใจ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน 1) การฟังอย่างละเอียด คือ การฟังข้อมูลจากบุคคลอื่นด้วยความตั้งใจ ทั้งความรู้สึก ความเข้าใจ สีหน้าอารมณ์ อากัปกิริยาต่าง ๆ การใช้สายตาร่วมกับการสื่อสารที่เหมาะสม โดยไม่ได้ตีความหรือการตัดสินใจใด ๆ ทันที รวมถึงขจัดสิ่งรบกวนอื่น ๆ ภายนอกที่ไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ฟัง 2) การไตร่ตรองความคิด คือ การทบทวนความคิดหรือข้อมูลจากการฟังโดยไตร่ตรองความคิด การรับรู้สมมติฐาน การรับรู้ที่มาของชุดความคิดและการวางชุดความคิด การไตร่ตรองความคิด การคิดแบบละเอียด เพื่อให้การคิดมีประสิทธิภาพ และ 3) การนำเสนอความคิด คือ การนำเสนอข้อมูลที่ได้ฟังผ่านการพูด โดยการเตรียมข้อมูลอย่างดี เพื่อพูดตรงประเด็นและต่อเนื่อง ผ่านการเล่าเรื่องเพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ไปสู่สมาชิกในวงสนทนา เพื่อพัฒนาทักษะการฟังและทักษะการพูด ซึ่งทักษะการฟังเป็นความสามารถในการรับรู้ข้อมูล ประกอบด้วย การสรุปใจความสำคัญ การลำดับเรื่องราวและการวางโครงเรื่อง และการวิเคราะห์วิจารณ์ (Sripo, 2007, p. 151; Yagang, 1993, p. 16) ส่วนทักษะการพูด เป็นความสามารถในการรับรู้ข้อมูล ประกอบด้วย พูดสรุปใจความสำคัญ พูดลำดับเรื่องและการวางโครงเรื่อง และพูดวิเคราะห์ วิจารณ์ (Kwangsawad, 2006, p. 18; Rujirakul, 2013, pp. 6-7) โดยมีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1 ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ สามเณรที่ศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพระปริยัติธรรม จังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำนวน 6 โรงเรียน รวมสามเณรทั้งหมด จำนวน 120 รูป ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ สามเณรที่ศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพระปริยัติธรรมเย้ยปราสาทวิทยา อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำนวน 1 ห้องเรียน สามเณร จำนวน 5 รูป ได้มาด้วยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) (Luenam, 2018, p. 77)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ เป็นแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสุนทรียสนทนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หน่วยการเรียนรู้ เรื่องหลักการฟังและการดูสื่อ จำนวน 12 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง มีองค์ประกอบ ได้แก่ สาระสำคัญ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ ชิ้นงาน/ภาระงาน สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และบันทึกผลหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และหาคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ประเมินคุณภาพ โดยใช้แบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด เพื่อประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสมขององค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ พบว่า มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.81 หรือมากที่สุด

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ชุด 1) แบบวัดทักษะการฟัง มีลักษณะเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 15 ข้อ ตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์ พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 (Tanya, 2013, pp. 179-180) และนำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 34 รูป พบว่ามีค่าความยากง่าย อยู่ระหว่าง 0.33-0.75 และมีค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.27-0.56 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.73 (Srisa-ard, 2013, p. 121) 2) แบบวัดทักษะการพูด มีลักษณะเป็นแบบอัตนัย จำนวน 1 ข้อ 12 คะแนน ตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์ พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1 และนำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 34 รูป พบว่า มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.94 (Phengsawat, 2009, p. 252)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ทดสอบก่อนเรียน ด้วยแบบวัดทักษะการฟัง จำนวน 15 ข้อ และทักษะการพูด จำนวน 1 ข้อ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพระปริยัติธรรมเย้ยปราสาทวิทยา

3.2 ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสุนทรียสนทนา จำนวน 12 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง

3.3 ทดสอบหลังเรียน ด้วยแบบวัดทักษะการฟังและทักษะการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพระปริยัติธรรมเย้ยปราสาทวิทยา ซึ่งเป็นแบบทดสอบฉบับเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน

3.4 นำคะแนนแบบวัดทักษะการฟังและทักษะการพูดมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้ มีรายละเอียด ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทักษะการฟังและทักษะการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กระบวนการสุนทรียสนทนา โดยการหาค่าร้อยละ ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบทักษะการฟังและทักษะการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กระบวนการสุนทรียสนทนา ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการแจกแจงแบบปกติของคะแนนรวมของนักเรียน ใช้ Kolmogorov-Smirnov Test พบว่า 1) ผลการวิเคราะห์แจกแจงปกติของแบบวัดทักษะการฟังของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กระบวนการสุนทรียสนทนา คะแนนก่อนเรียน มีค่า Sig. เท่ากับ .967 และหลังเรียน มีค่า Sig. เท่ากับ .577 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่ายอมรับสมมติฐานหลัก ข้อมูลมีการแจกแจงปกติ จึงใช้การทดสอบค่าที (t-test for one sample) 2) ผลการวิเคราะห์แจกแจงปกติของแบบวัดทักษะการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กระบวนการสุนทรียสนทนา คะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน มีค่า Sig. เท่ากับ .510 ซึ่งมากกว่า ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่ายอมรับสมมติฐานหลัก ข้อมูลมีการแจกแจงปกติ จึงใช้การทดสอบค่าที

4.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการฟังและทักษะการพูด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กระบวนการสุนทรียสนทนา ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test for dependent)

4.4 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบทักษะการฟังและทักษะการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กระบวนการสุนทรียสนทนา หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 โดยใช้การทดสอบค่าที

ผลการวิจัย

จากวิธีการวิจัย ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้เสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. การเปรียบเทียบทักษะการฟังและทักษะการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กระบวนการสุนทรียสนทนา ก่อนและหลังเรียน ดังนี้

1.1 ผลการเปรียบเทียบทักษะการฟังของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กระบวนการสุนทรียสนทนา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบทักษะการฟังของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กระบวนการสุนทรียสนทนา ก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	($\overline{X}$)	S.D.	t	p
หลังเรียน	5	15	13.40	0.89	10.633*	.000
ก่อนเรียน	5	15	7.20	1.30		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.2 ผลการเปรียบเทียบทักษะการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กระบวนการสุนทรียสนทนา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบทักษะการพูด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กระบวนการสุนทรียสนทนา ก่อนและหลังเรียน

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	($\overline{X}$)	S.D.	t	p
หลังเรียน	5	12	9.60	0.54	26.000*	.000
ก่อนเรียน	5	12	4.40	0.54		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะการฟังและทักษะการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กระบวนการสุนทรียสนทนา หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 ดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบทักษะการฟังของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กระบวนการสุนทรียสนทนา หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบทักษะการฟังของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กระบวนการสุนทรียสนทนา หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	คะแนนร้อยละ 70	($\overline{X}$)	S.D.	t	p
หลังเรียน	5	15	10.5	13.40	0.89	7.250*	.002

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.1 ผลการเปรียบเทียบทักษะการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กระบวนการสุนทรียสนทนา หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบทักษะการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กระบวนการสุนทรียสนทนา หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	คะแนนร้อยละ 70	($\overline{X}$)	S.D.	t	p
หลังเรียน	5	12	8.4	9.20	0.83	4.899*	.008

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่องการพัฒนาทักษะการฟังและทักษะการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กระบวนการสุนทรียสนทนา ผู้วิจัยนำผลวิจัยมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ทักษะการฟังของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กระบวนการสุนทรียสนทนา พบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ เนื่องมาจาก กระบวนการสุนทรียสนทนา เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการฟังที่แตกต่างจากการฟังแบบทั่วไป คือ การฟังอย่างลึกซึ้ง การฟังอย่างใคร่ครวญในสิ่งที่ได้ยิน และฟังอย่างมีวิจารณญาณ ฟังเพื่อค้นหาความเข้าใจที่ได้จากการฟัง ผู้เรียนเมื่อได้ฟังแล้วจะต้องมีการกลั่นกรอง แยกแยะความรู้ความคิด ประสบการณ์ก่อนที่จะมีการสื่อสาร ดังจะเห็นได้จากขั้นตอนการสอนที่ผู้วิจัยออกแบบไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ทุกแผน จะกำหนดให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการฟังอย่างรอบด้าน ฟังอย่างเข้าใจเพื่อนคนอื่นที่สื่อสารออกมา โดยให้ฟังเพื่อนอย่างตั้งใจ ฟังเพื่อนในวงสนทนาจนจบตามที่กำหนด โดยที่ไม่แทรก หรือขัดจังหวะเพื่อนที่กำลังพูด จนกว่าจะถึงเวลาที่กำหนดจึงสามารถพูดได้ หมุนเวียนกันจนครบทุกคน ด้วยเหตุนี้ การฟังโดยใช้กระบวนการสุนทรียสนทนา จึงเอื้อต่อการพัฒนาทักษะการฟัง ส่งผลให้หลังการเรียนมีคะแนนสูงเพิ่มขึ้น

สอดคล้องกับแนวคิดของ Willium (1999, pp. 19-20) กล่าวว่า สุนทรียสนทนาเป็นการสนทนา ที่ก้าวข้ามความแตกต่าง การนำเอาพลังความแตกต่างมาสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน การสนทนาแบบนี้จะช่วยเป็นเครื่องมือในการสร้างความเข้าใจ เพื่อเข้าถึงปัญญาและการประสานร่วมกันที่เกิดจากคนในวงสนทนา การฟังด้วยจิตวิญญาณ ดังที่ Mann (2002, p. 77) ให้ความเห็นว่า การฟังแบบมีจิตวิญญาณเป็นการฟังเพื่อความเข้าใจสิ่งใหม่ จากความแตกต่างของแต่ละคน และเปิดกว้างในการฟัง อันนำไปสู่ความเข้าใจทั้งตนเองและผู้ฟังในวงสนทนา นอกจากนั้น แนวคิดของ Pinitjitsamut (2009, pp. 42-56) กำหนดกระบวนการสุนทรียสนทนาที่นำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยเริ่มที่ขั้นการฟังอย่างละเอียด คือ การใช้สมาธิฟังข้อมูลทั้งหมด โดยความตั้งใจ การพยายามฟังให้ได้ยินเสียงที่คนอื่นสื่อสารออกมา เช่น ความรู้สึก สีหน้า ท่าทาง อารมณ์ สายตาในการสื่อสารของผู้พูด การใช้สมาธิมุ่งไปที่การฟัง แม้จะได้ยินเสียงอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นรอบข้าง เป็นต้น แสดงให้เห็นว่า กระบวนการสุนทรียสนทนาเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เอื้อให้ผู้เรียนได้พัฒนา ทักษะการฟังโดยตรง ทั้งหลักการและกระบวนการสุนทรียสนทนาตามที่นักวิชาการเสนอไว้ข้างต้น อันส่งผลให้การวิจัยการพัฒนาทักษะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พัฒนาสูงขึ้น สอดคล้องกับ Poongoen (2013) ได้ทำการศึกษา ที่ใช้กระบวนการสุนทรียสนทนา เรื่องการใช้สุนทรียสนทนาเพื่อพัฒนาความสามารถ ในการตั้งคำถามของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผลการศึกษา พบว่า กิจกรรมการฟังแล้วตั้งคำถาม โดยใช้กิจกรรมสุนทรียสนทนา มีผลให้คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และผู้เรียนมีความคิดเห็นว่า การฟังแบบสุนทรียสนทนาช่วยเปิดมุมมองให้กว้าง สร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่น และสุนทรียสนทนาทำให้เข้าใจคนอื่นมากขึ้นจากการฟัง และงานวิจัยของ Ditsathaporn (2013) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกิจกรรมการศึกษาโดยใช้สุนทรียสนทนาและการสื่อสารอย่างสันติเพื่อให้มีความสามารถในการสื่อสาร ผลการวิจัย พบว่า ผู้ปกครองกับผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารภายในครอบครัว หลังกิจกรรมสูงกว่าก่อนกิจกรรม

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กระบวนการสุนทรียสนทนา พบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากกระบวนการสุนทรียสนทนาเป็นการเรียนแบบกลุ่มสนทนา ลักษณะของกิจกรรมมุ่งให้ผู้เรียนได้พูดคุยสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจกันภายในกลุ่มสนทนาด้วยความตั้งใจ วิเคราะห์ พิจารณา ก่อนที่ผู้เรียนจะพูดหรือสื่อสารออกไป รวมถึงขณะที่พูดสนทนาอยู่นั้น ผู้เรียนจะพูดอย่างมีสติ ดังนั้น การเรียนการสอนลักษณะดังกล่าวจึงส่งผลให้ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการพูดของผู้เรียน หลังเรียนสูงขึ้นตามลำดับ ดังที่พบจากผลการวิจัยครั้งนี้ ข้อสังเกตดังกล่าวข้างต้น สอดคล้องกับแนวคิดของ Ruerop (2010, pp. 17-18) กล่าวว่า สุนทรียสนทนาเป็นการจัดกลุ่มล้อมวงสนทนากันในประเด็นหัวข้อที่น่าสนใจ การพูด หรือสนทนาจะมีความแตกต่างจากการพูดทั่วไป คือ การไม่ด่วนตัดสิน หรือหาคำตอบทันที เมื่อได้ฟังแต่เป็นการฟังอย่างตั้งใจ แล้วกลั่นกรอง แยกแยะเอาความรู้ ความคิด ประสบการณ์ในวงสนทนาในการพูดสื่อสารออกไป สอดคล้องกับ Pinitjitsamut (2009, pp. 9-10) ที่กล่าวถึงสุนทรียสนทนาว่าเป็นการพูดคุยกันในกลุ่ม เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจและการถ่ายทอดความรู้ระหว่างผู้เรียน

ด้วยกัน และสนทนาด้วยสภาพที่รู้ตัว ดังนั้น การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสุนทรียสนทนาจึงช่วยส่งผลให้ทักษะการพูดของผู้เรียนมีการพัฒนาสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Poothong (2009) ได้ทำการศึกษา เรื่องผลการใช้ สุนทรียสนทนาและบล็อกในการสอนภาษาอังกฤษ ผลการศึกษา พบว่า นักศึกษากลุ่มที่เรียนด้วยกิจกรรมสุนทรียสนทนาและบล็อกมีทักษะการพูดสื่อสารดีขึ้น สามารถเรียนภาษาอังกฤษได้ดีกว่ากลุ่มปกติ นักเรียนเห็นด้วยกับการใช้กิจกรรมสุนทรียสนทนาเนื่องจากทำให้ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อน ๆ มีส่วนร่วมในการเรียน ทำให้นักศึกษากล้าแสดงออกมากยิ่งขึ้น และบรรยากาศการเรียนดีกว่าการนั่งเรียนปกติ Consoletti (1999) ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษากลุ่มสุนทรียสนทนาที่ดำเนินการสนทนาตามรูปแบบของ David Bohm ผลการศึกษาพบว่า เป็นการสนทนาที่ใช้ความคิด และความรู้สึกของผู้เข้าร่วมมาใช้เป็นฐานข้อมูล การสุนทรียสนทนาที่ยึดหลักความเสมอภาคของมนุษย์ ไม่มีผู้นำกระบวนการวาระการประชุม หัวข้อ หรือจุดมุ่งหมาย ถือเป็นวัตถุประสงค์ส่วนบุคคลผ่านกระบวนการสุนทรียสนทนา การรับฟังอย่างลึกซึ้ง และเชื่อมโยงในถ้อยคำของบุคคล เพื่อก้าวข้ามข้อจำกัดของผู้เข้าร่วมสนทนา สร้างความเข้าใจสัมพันธภาพระหว่างบุคคล สังคม วัฒนธรรม ปลดปล่อยพลังความคิดจากภายในเพื่อหลอมรวมเชื่อมโยงเกี่ยวพัน จากการวิจัยพบว่าข้อมูลในวงสนทนาออกมาจากการเปลี่ยนความคิดซึ่งกันและกันในกลุ่ม การเล่น ช่วงเวลาแห่งความเงียบสุนทรียสนทนาภายในกลุ่ม ดังนั้น การใช้กระบวนการ สุนทรียสนทนาในการพัฒนาทักษะการพูดของผู้เรียน ส่งผลให้ทักษะการพูดของผู้เรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากการวิจัยและข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

1.1 กระบวนการสุนทรียสนทนาครั้งนี้ เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการกลุ่ม เน้นทักษะการฟังและทักษะการพูด ซึ่งใช้เวลาในการจัดกิจกรรมค่อนข้างมาก ดังนั้น เพื่อให้การจัดการเรียนรู้ครอบคลุม และบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ผู้สอนควรออกแบบกิจกรรม และวางแผนการบริหารจัดการเวลาแต่ละขั้นตอนให้เหมาะสม

1.2 ตัวอย่างสถานการณ์ที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสุนทรียสนทนาควรมีเนื้อหาที่หลากหลายประเภท เพื่อให้ครอบคลุมและผู้เรียนมีความสนใจ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยโดยใช้กระบวนการสุนทรียสนทนาเพื่อพัฒนาทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน และในระดับชั้นอื่น ๆ

2.2 ควรมีวิจัยการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสุนทรียสนทนา โดยบูรณาการทักษะการเรียนรู้ที่สัมพันธ์ หรือสอดคล้องกัน ระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นต้น

References

Anderson, A. & Lynch, T. (1988). **Listening**. Hong Kong: Oxford University Press.

Chanpen, N. (2014). **Principles of using Thai language**. Bangkok: Genesis Media Com. (In Thai)

Consoletti, N. (1999). **A Reflection on Participation in a Dialogue Group in Eugene** (Doctoral dissertation), The Union Institute.

Ditsathaporn, C. (2013). **Development of a Non-Formal Education Activity Model Based on Bohm's Dialogue and Nonviolent Communication to Enhance Intra-Familial Communication Ability of Drug Rehabilitation Youth's Parents** (Doctoral dissertation). Chulalongkorn University, Bangkok, (In Thai)

Kwangsawad, T. (2006). **English teaching manual**. Maha Sarakham: Mahasarakham University. (In Thai)

Luenam, K. (2018). **Research Methodology in Education**. Nakhon Ratchasima: Koratmarketing and Poduksion. (In Thai)

Lundsteen, S. W. (1990). **14 Learning to Listen and Learning to Read**. National Council of Teachers of English.

Mann, W. C. (2002). Dialogue macrogamete theory. **Proceedings of The Third SIGdial Workshop on Discourse and Dialogue** (pp.129-141).

Ministry of Education. (2009). **Basic Education Core Curriculum A.D. 2008**. Bangkok: Agricultural Co-operative Federation of Thailand. (in Thai)

Napannalung, N. 2005). **Teaching and Learning English at Elementary Education Level**. Songkhla: Thaksin University. (In Thai)

National Institute of Educational Testing Service. (2019). **Report of the Results of the National Basic Educational Test (O-NET) Grade 3, Academic year 2019.** Retrieved form http://www.newonetresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/Login.aspx

Phengsawat, W. (2009). **Research Methodology**. Bangkok: Suwetiyasan. (In Thai)

Pinitjitsamut, M. (2009). **Dialogue**. Samut Prakan: Jong Jaroen Offset. (In Thai)

Poongoen, W. (2013). Using of Dialogue to Develop Question Abilities for Bachelor Degree Students in the Department of Elementary Education, Faculty of Education Silpakorn University. **Silapakorn Educational Research Journal**, **5** (1), 21-33.

Poothong, L. (2009). **The Effect of Using Dialogue and Blogging in Teaching English** (Master's thesis). Maejo University.

Ruerop, (2010). **Dialogue for Family Edition**. Bangkok: thread wave Education. (In Thai)

Rujirakul, W. (2013). **The Art of Speaking**. Bangkok: Bangkok University. (In Thai)

Srisa-ard, B. (2013). **Introduction to Research** (9th ed.). Bangkok: Suwetiyasan. (In Thai)

Somprayoon, W. (1994). **Teaching Thai Language at the Elementary Level** (2nd ed.). Bangkok: Thai Watana Panich. (In Thai)

Somprayoon, W. (2010). **Techniques for Teaching Thai Language**. Bangkok: Dokya Wisakan. (In Thai)

Sripo, P. (2007). **The Best Way to Teach English**. Bangkok: AKsor Charoen Tat. (In Thai)

Yagang, F. (1993). Listening: Problems and solutions. **English Teaching Forum, 31(2),** 16-19.

Tanya, S. (2013). **Research Methodology in Education**. Nakhon Ratchasima: Nakhon Ratchasima Rajabhat University. (In Thai)

Wangwinyu, W. (2009). **Dialogue**. Bangkok: Suan Ngern Mee Na. (In Thai)

Willium, F. S. (1999). **Managing Sport, Fitness, and Recreation Programs***.* U.S.A.: United State of America.